

Folketingets Uddannelsesudvalg

Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Vedrørende B 51: ”Forslag til folketingsbeslutning om tilbud om ungdomsuddannelse til udviklingshæmmede unge og andre unge med særlige behov”

Speciallærerforeningen, der organiserer lærere, konsulenter og ledere ved den amtskommunale specialundervisning for voksne, har følgende bemærkninger vedrørende ovennævnte forslag til folketingsbeslutning.

Foreningen hilser med tilfredshed, at der nu er fremsat et beslutningsforslag, der kan føre til, at alle udviklingshæmmede unge og andre unge med særlige behov kan få adgang til en relevant ungdomsuddannelse. Dette er ikke tilfældet i det nuværende system, hvor ungdomsuddannelse til store dele af denne gruppe er etableret efter lov om specialundervisning for voksne. Det har ført til meget uensartet omfang, varighed og indhold i tilbuddene til de unge.

Foreningen har ofte påpeget behovet for, at denne gruppe unge bør sikres en egentlig ret til ungdomsuddannelse. Mange i denne gruppe kan selv med særlig støtte ikke følge de ”almindelige” ungdomsuddannelser med udbytte. Deres eneste mulighed for en uddannelse ud over folkeskolen er derfor være en særlig ungdomsuddannelse, som der nu lægges op til.

En særlig ungdomsuddannelse til udviklingshæmmede unge og andre unge med særlige behov, der tager udgangspunkt i den enkelte, vil være et værdifuldt skridt i retningen af at sikre disse unge bedre mulighed for at leve det liv, de gerne vil. En ungdomsuddannelse vil skabe et godt grundlag for de unges overgang til voksertilværelsen, herunder eventuel beskæftigelse, relevante fritidsinteresser, deltagelse i et rigere socialt liv og en mere selvhjulpne tilværelse.

Speciallærerforeningen mener, at et ungdomsuddannelses tilbud til disse unge skal sikres som en ret, svarende til det der gælder ved øvrige ungdomsuddannelser. Adgangen til uddannelse bør ikke begrænses af kommunal visitation og/eller økonomi.

Speciallærerforeningen skal anbefale, at man i forbindelse med lovgivningsarbejdet på området inddrager Evalueringsinstituttets (EVA) evaluering af specialundervisning for voksne fra december 2003. I forhold til ungdomstilbud til elever med generelle indlæringsvanskeligheder kom EVA med en række konklusioner og anbefalinger. Mange af disse er fortsat relevante, selv om der nu forhåbentlig bliver lovgivet om

ungdomsuddannelse. Foreningen skal i den forbindelse pege på følgende anbefalinger:

- at ungdomstilbuddet får samme varighed som de ordinære ungdomsuddannelser
- at ungdomstilbuddet tilrettelægges som et decideret undervisningscentreret forløb
- at der sikres minimumskrav til institutionernes undervisning til målgruppen
- at den enkelte unge sikres retten til et tilbud uanset hvor vedkommende bor og hvilken funktionsnedsættelse vedkommende har
- at der sigtes mod at udvikle egentlige ungdomsmiljøer på undervisningsinstitutionerne, i lighed med de ordinære ungdomsuddannelser
- at indsatsen for at sikre relevant efter- og videreuddannelse af underviserne på den særlige ungdomsuddannelse bliver opprioriteret.

Speciallærerforeningen er opmærksom på, at der under 1. behandlingen af beslutningsforslaget blev rejst spørgsmålet om afgrænsningen af den gruppe af unge, som forslaget sigter på, samt om hvorvidt et lovforslag vil opstille nye barrierer for inklusion af elever i de almindelige uddannelser. Efter Speciallærerforeningens opfattelse er afgrænsningsproblematikken mere teoretisk end reel. For alle elever, der måtte søge optagelse på en særlig ungdomsuddannelse, har andre, mere ”normale” muligheder været grundigt overvejet forinden.

Derimod kan det ikke udelukkes, at almindelige ungdomsuddannelser, der ikke råder over den fornødne specialpædagogiske ekspertise, i nogle tilfælde kunne fristes til at henvise udviklingshæmmede ansøgere og andre unge med særlige behov til den særlige ungdomsuddannelse i stedet for at tilrettelægge et relevant forløb for de unge. Det bør derfor i forbindelse med lovgivning om en særlig ungdomsuddannelse overvejes, om der er behov for at sikre de almindelige ungdomsuddannelser bedre muligheder i forhold til forudsætningen om sektoransvarlighed.

Speciallærerforeningen stiller sig gerne til rådighed med uddybende oplysninger.

Med venlig hilsen

Leif Sort
formand